

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Jørgen Torp, 69247039

Høringsuttalelse 202419118 - vannuttak til snøproduksjon - Oslo - Ljanselva - Sloreåsen alpinanlegg

Statsforvalteren uttaler seg i høringssak 202419118 om tillatelse etter vannressursloven til vannuttak fra Ljanselva.

Statsforvalteren har ingen ytterligere bemerkninger til saken. Vi forutsetter at uttak og påslipp av vann gjennomføres samtidig, slik at vannføringen i elva opprettholdes. Vi forutsetter videre at belastningen på Nøklevann som følge av økt påslipp har tatt tilstrekkelige hensyn til naturmangfoldet i vassdraget.

Vi viser til brev 11.11.2025 om høring av søknad om vannuttak fra Ljanselva til snøproduksjon ved Sloreåsen alpinanlegg og økt uttak ved Skullerud skiarena i Oslo.

Bakgrunn

NVE har mottatt søknad fra Bymiljøetaten, datert 4.11.2024, om tillatelse til vannuttak fra Ljanselva. Bymiljøetaten søker om uttak på inntil 20 l/s og totalt 4000 m³ vann til alpinanlegget ved Sloreåsen, i tillegg til økt uttak ved Skullerud skiarena, fra dagens uttak på 20 l/s til 25 l/s, totalt 10000 m³. Samlet uttak er 14000 m³ vann fordelt på de to anleggene. Det foreligger en avtale med Vann- og avløpsetaten i Oslo kommune om økt påslipp av vann fra Nøklevann til Ljanselva i perioder med snøproduksjon. Dette skal kompensere for vannuttaket. Ønsket produksjonsperiode er 15. november- 15. mars. Søknaden kommer i forbindelse med Oslo kommunes planer om å oppgradere alpinanleggets snøproduksjonsanlegg, som skal gi grunnlag for forlenget skisesong.

Samlet behov for vannuttak er 14 000 m³ fordelt på de to anleggene, og tilsvarer 0,12-0,36 % av totalt beregnet avrenning i Ljanselva (varierer med feltareal). Det foreligger en avtale om påslipp fra Nøklevann til Ljanselva i perioder med snøproduksjon. Dette tilskuddet vil være spesielt nødvendig for det øvre uttaket ved Skullerud i perioder med lav naturlig avrenning. Ønsket produksjonsperiode er 15.november- 15. mars. Det vil bli lagt opp til krav om minstevannføring ved snøproduksjon for å sikre det biologiske miljøet i elva.

Vurdering

I rapporten om naturfaglige vurderinger til søknaden fremgår det at sjørret går opp fisketrappa nederst i elva, og den vandrer herfra og helt opp til Kruttverksfossen, litt oppstrøms alpinanlegget ved Sloreåsen. Ifølge Trine Johnsen, Miljøprosjekt Ljanselva (pers. med), er strekningen nedenfor alpinanlegget i dag et viktig gyte- og oppvekstområde for sjørret i Ljanselva.

Fra oppdragsgiver er det opplyst at det er foretatt vurderinger av vannføringen med hensyn på fisk og annet liv i elva ved et eventuelt vannuttak for snøproduksjon. Vurderingene er utført av HydraTeam (2024). Ifølge HydraTeam skal minstevannføringen ved Sloreåsen være 64 l/s også når det foregår uttak av vann i produksjonsperioden (15. november – 15. mars). Dette gjøres ved å regulere påslippet av vann fra Nøklevann.

Det er opplyst at elvestrekningen langs alpinanlegget utgjør viktige gyte- og oppvekstområder for sjørret. Gytingen vil skje i partier i elva der det er egnet gytesubstrat (grus). Fra oppdragsgiver er det opplyst at snøproduksjon kan starte fra 15. november. Normalt gyter ørreten fra slutten av september til et stykke ut i oktober, men enkelte år kan dette forskyves, for eksempel som følge av lite nedbør, lav vannføring eller ugunstige temperaturforhold. Gytingen kan da skje i november eller i noen tilfeller enda senere. Når gytingen er over, vil de fleste utgytte fisk vende tilbake til Oslofjorden, men noen kan også bli stående i elva gjennom vinteren.

Det opplyses om at i forhold til spesielt sjørret, vil det være viktig som et føre var tiltak at uttak av vann ikke gjøres før tidligst 15. november. Dette for å unngå eventuelle uheldige brå endringer av vannføringen, temperatur eller andre forstyrrelser i denne perioden. Lokaliteten i elva, der vannuttak er planlagt, ligger dessuten der elva gjør en sving og danner en dypere kulp. Slike kulper i elva fungerer som hvileplasser for oppadgående ørret i gytetiden, samt steder der ungfisk og stasjonær fisk vil stå gjennom vinteren. Sannsynligvis vil all gyting normalt sett være over før 15. november.

I rapporten belyses det at det er viktig at anleggsarbeid gjøres på et tidspunkt hvor forstyrrelsene dette eventuelt medfører har minst konsekvens. Her må man vektlegge ulike organismers behov. Ved tapping av vann er det generelt svært viktig at en minstevannføring sikres, også med tanke på elvestrekningen videre nedstrøms elva fra Sloreåsen både for fisk og annet liv i elva. HydraTeam har vurdert hva minstevannføringen i elva må ligge på. Biofokus har imidlertid ikke tilstrekkelig kompetanse til å vurdere dette. Det er inngått avtale med Oslo kommunen VAV for påslipp fra Nøklevann til Ljanselva slik at minstevannføringen nedstrøms for tiltakene opprettholdes.

Statsforvalteren har ingen ytterligere bemerkninger til saken. Vi forutsetter at uttak og påslipp av vann gjennomføres samtidig, slik at vannføringen i elva opprettholdes. Vi anbefaler at uttaket av vann innrettes slik at det er fysisk umulig å tappe vann under minstevannføringen som en sikkerhet hvis påslippet av vann fra Nøklevann uteblir. Vi forutsetter videre at belastningen på Nøklevann som følge av økt påslipp har tatt tilstrekkelige hensyn til naturmangfoldet i vassdraget i tråd med gitte tillatelser.

Med hilsen

Karsten Butenschön
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Jørgen Torp
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent